

Skriftlig fremsættelse (27. marts 2025)

Indenrigs- og sundhedsministeren (Sophie Løhde):

Herved tillader jeg mig for Folketinget at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af sundhedsloven, lov om apoteksvirksomhed og lov om videnskabsetisk behandling af sundhedsvidenskabelige forskningsprojekter og sundhedsdatavidenskabelige forskningsprojekter (Opfølgning på vision for strategisk samarbejde for bedre brug af sundhedsdata, videregivelse af oplysninger om demensdiagnoser, styrket beskyttelse af medarbejdere i sundhedsvæsenet i sager om aktindsigt m.v.)

(Lovforslag nr. L 182)

I dag står vi ved en skillevej i udviklingen af vores sundhedsvæsen. Med dette lovforslag tager vi et afgørende skridt mod en fremtid, hvor sundhedsdata bliver en af de stærkeste drivkræfter for bedre behandling, øget innovation og en stærkere folkesundhed.

Dette lovforslag indeholder fem forskellige, uafhængige elementer, som hver især bidrager til et mere effektivt og innovativt sundhedsvæsen. Dette lovforslag er ikke blot en række tekniske justeringer. Det er en del af en større politisk vision om at videreudvikle et sundhedsvæsen, der er blandt de bedste i verden – ikke kun målt på behandlingskvalitet, men også på evnen til at bruge data og teknologi til at sikre alle borgere den bedst mulige sundhed og behandling.

For det første etablerer vi med dette lovforslag ”Et Kontaktpunkt” for sekundær anvendelse af sundhedsdata. Dette er mere end en administrativ forenkling. Det er en strategisk investering i fremtidens forskning og innovation. Vi vil gøre det nemmere og mere transparent for forskere og virksomheder at få adgang til sundhedsdata, så vi hurtigere kan omsætte den store viden, der ligger i danske sundhedsdata til konkrete løsninger, der gavner patienter og sundhedsvæsenet i hele landet. Danmark er allerede verdensførende inden for sundhedsdata og digitalisering, og med dette initiativ sætter vi yderligere fart på udviklingen.

For det andet styrker vi rammerne for behandling af sundhedsdata til specifikke formål. Vi sikrer en klar hjemmel til, at sundhedsdata kan videreanvendes til at styrke beslutningsstøtten i patientbehandlingen og udvikle nye innovative løsninger, herunder ved brugen af kunstig intelligens. Det handler om at omsætte forskningsresultater direkte til klinisk praksis, så hver enkelt patient får den bedst mulige og mest tilpassede behandling – baseret på den nyeste

viden og de mest avancerede værktøjer. Derudover gives der mulighed for at tage kontakt til en patient med henblik på behandling, forebyggelse eller lindring, hvis der i forbindelse med et forskningsprojekt fremkommer oplysninger om alvorligt livstruende eller klart alvorlig sygdom.

Tredje del af lovforslaget skaber en smartere og mere målrettet praksis for indberetning af hændelser i komitésystemet. Ved at fokusere på de hændelser, der reelt påvirker forsøgssikkerheden, frigiver vi ressourcer hos både forskere og de videnskabsetiske komiteer. Det betyder mindre bureaukrati og mere tid til at udvikle den forskning, der skal sikre fremtidens behandlinger. Med den forslåede ordning skal kun hændelser, der faktisk påvirker eller formodes at påvirke forsøgets integritet og sikkerheden for deltagerne, rapporteres med det samme.

Med fjerde del af lovforslaget styrker vi indsatsen for vores medborgere med demens. Ved at overvåge lægers ordination af antipsykotiske lægemidler til patienter med demens sikrer vi, at behandlingen altid er i patienternes bedste interesse. Lovforslaget har til formål at etablere et retligt grundlag for, at Sundhedsdatastyrelsen kan videregive oplysninger om patienters demensdiagnoser til Styrelsen for Patientsikkerhed, og et retligt grundlag for, at Styrelsen for Patientsikkerhed kan behandle sådanne oplysninger som led i den overvågning af lægers ordinationer af antipsykotiske lægemidler til patienter med demens, som følger af SSA-af-talen for 2024-2027.

Endelig, i femte del, balancerer vi hensynet til medarbejdernes tryghed og patienternes ret til indsigt i deres behandling. Med en målrettet ændring af sundhedslovens aktindsigtsregler skaber vi en nødvendig beskyttelse for sundhedspersonalet uden at gå på kompromis med patienternes rettigheder. Ændringen vil medføre, at medarbejdernes navne kan undtages fra retten til aktindsigt af hensyn til deres tryghed, f.eks. hvis anmodningen må antages at skulle tjene et chikanøst formål eller lignende. Patienten vil fortsat have ret til aktindsigt i den resterende del af journalen.

Lovforslaget skal træde i kraft den 1. juli 2025.

Elementerne om etablering af Ét Kontaktpunkt og viderebehandling af sundhedsdata til specifikke formål skal dog sættes i kraft ved bekendtgørelse, forventeligt januar 2026.

Idet jeg i øvrigt henviser til lovforslaget og de ledsagende bemærkninger, skal jeg hermed anbefale lovforslaget til det Høje Tings velvillige behandling.